

STANY PRZEJŚCIOWE I INNE ZMIANY FIZJOLOGICZNE

Pod tym pojęciem kryją się naturalnie występujące zmiany w organizmie dziecka, będące wyrazem adaptacji do zupełnie nowego środowiska życia.

Spadek masy ciała

Bezpośrednio po porodzie dochodzi do **spadku masy ciała**, który największe nasilenie osiąga w 3.-4. dniu życia i ulega wyrównaniu około 8. doby. Spowodowane jest to utratą wody, która następuje przez oddanie moczu, stolca, parowanie przez płuca i skórę oraz przez wysychającą pępowinę. Prawdopodobnie ubytek masy ciała nie przekracza 10% wagi przy urodzeniu.

Żółtaczka

U większości noworodków od 2.-3. dnia pojawia się **żółtaczka** i trwa maksymalnie do 14. doby życia. Nie wymaga leczenia. Spowodowana jest rozpadem krwinek czerwonych oraz przejściową niewydolnością wątroby, która z uwolnionej z tych krwinek hemoglobiny wytwarza bilirubinę – żółty barwnik powodujący charakterystyczne zabarwienie skóry. W przypadku przedłużającej się lub bardzo nasilonej żółtaczki konieczne może być podanie leków oraz naswietlanie dziecka specjalnymi lampami, co pomaga w usuwaniu z organizmu nadmiaru bilirubiny.

Kryza płciowa

Polega na powiększeniu się gruczołów piersiowych z gromadzeniem niewielkiej ilości wydzieliny, która swym składem zbliżona jest do siary (pierwsze mleko kobyce). Dotyczyć może dzieci obu płci (choć wyraźniejsza jest u chłopców), a za jej powstanie odpowiedzialne są hormony matki, które przed urodzeniem przedostały się z jej krwiobiegu do organizmu dziecka.

Smółka

Jest to nazwa pierwszego stolca noworodka – lepkiej, gęstej, ciemnozielonkawej, ciągnącej się masy. W kolejnych dniach, jako następstwo karmienia mlekiem, pojawiają się brązowozielone stolce przejściowe, zawierające grudki mleka. Od drugiego tygodnia stolce przybierają barwę żółtą.

Rumień noworodkowy

Skóra noworodka, w której jest bardzo dużo naczyń włosowatych, reaguje bardzo gwałtownie na bodźce cieplne, ulegając zaczerwienieniu i lekkiemu zasinieniu. Pojawia się wtedy tzw. **rumień noworodkowy**, najbardziej intensywny w 2.-3. dobie życia, a następnie stopniowo blednący, z drobnym, otrębiastym łuszczeniem. Jest to również fizjologiczne i nie należy się tym martwić, pamiętając o nawilżaniu skóry dziecka po kąpieli.

PRZEWIJANIE

Pieluchy jednorazowe są wygodne w stosowaniu, łatwo się je zakłada. Są chłonne i często nawilżone balsamem łagodzącym podrażnienia. Chronią ubranko przed zabrudzeniem. Pieluchy tetrowe lub flanelowe wymagają prania i gotowania, ale są dużo tańsze i bardziej ekologiczne. Należy mieć ich około 40. Dla dziecka najważniejsze jest, aby pielucha była sucha. Pieluchy trzeba często zmieniać. Na przewijanie dziecka najlepiej wybrać stałe, wygodne miejsce.

W pobliżu muszą się znajdować:

- ✓ czysta pielucha
- ✓ miseczka z ciepłą, przegotowaną wodą
- ✓ waciki
- ✓ jednorazowe chusteczki nasączone balsamem
- ✓ maść na oparzenia lub zasyпка.

Etapy przewijania

1. Położenie dziecka na materacyku, na rozłożonej tetrowej pieluszce.
2. Zdjęcie brudnej pieluchy i odłożenie jej na bok.
3. Jedną ręką podtrzymanie nóżek dziecka, drugą oczyszczenie rogiem tetrowej pieluchy jego pupy.
4. Umycie pupy dziecka ciepłą, przegotowaną wodą lub chusteczkami z balsamem.
5. Umycie brzuszka, ud i całej okolicy odbytu oraz narządów płciowych.
6. Można pozwolić poleżeć dziecku przez kilka minut, zanim założy się mu pieluchę. Świeże powietrze przyspiesza gojenie oparzeń.
7. Posmarowanie kremem pośladek, ud i okolic narządów płciowych lub nasypanie zasyпки na rękę lub wacik i rozprowadzenie jej na skórze dziecka. (Należy użyć albo maści, albo zasyпки.)
8. Wsuniecie czystej pieluchy pod pośladek dziecka, podkładając rękę pod jego pupę (nie należy ciągnąć go za nogi, bo można uszkodzić biodro).
9. Wygładzenie nierówności pieluchy, zapięcie rzepów (przy pieluchach jednorazowych).
10. Sprawdzenie, czy pielucha nie jest zbyt ciasna lub zbyt luźna.
11. Ubranie dziecka i sprzątanie.

PRZYKŁADOWE UMIEJĘTNOŚCI DZIECI

1. miesiąc	➤ dziecko leży, bezwładnie wykonuje ruchy ➤ w pozycji na brzuszku na moment unosi brodę ➤ leżąc na brzuszku, opiera się na kolankach, a pupę unosi do góry, powyżej podłoża ➤ zatrzymuje wzrok na ludzkiej twarzy ➤ w pierwszym miesiącu życia ustala się rytm snu i czuwania, a także pory karmienia
2. miesiąc	➤ położone na brzuszku unosi i utrzymuje głowę przez 5-8 minut ➤ podtrzymywane w pozycji siedzącej, utrzymuje główkę chwiejnie wyprostowaną ➤ utrzymuje przez chwilę przedmiot włożony do dłoni ➤ pojawia się pierwszy uśmiech ➤ śledzi wzrokiem poruszające się osoby, ale nie odwraca główki
3. miesiąc	➤ w pozycji na brzuszku unos i utrzymuje głowę i utrzymuje ją w oparciu o przedramiona ➤ w położeniu na brzuszku miednica dziecka przylega do podłoża – dziecko przyjmuje pozycję żabki ➤ podtrzymywane w pozycji siedzącej utrzymuje głowę z lekkim pochYLENIEM do przodu – często podrzuca głowę ➤ śledzi znikające przedmioty ➤ reaguje ogólnym ożywieniem na kontakty z ludźmi – „grucha”, uśmiecha się (czasem śmieje się głośno)
4. miesiąc	➤ w pozycji na brzuszku unosi i utrzymuje głowę prostopadle do podłoża, a nóżki ma wyprostowane lub półwyprostowane ➤ włożoną do rąk zabawkę prowadzi do ust ➤ śmieje się głośno i „grucha”, gdy coś się do niego mówi
5. miesiąc	➤ długo leży na brzuszku, opierając się na dłoniach i unosząc górną część tułowia ➤ potrafi przewrócić się z brzuszka na bok ➤ chwyta niepewnie przedmioty przy zetknięciu, często występuje tzw. ruch zamiatania ➤ odróżnia osoby obce od znanych – reaguje np. lękiem ➤ gaworzy przy zabawie